

osoba, jež dříve šla po straně silnice, po které jel obžalovaný, a zmizela pak za povozem L-ovým. Jelikož bez takových zjištění není splněna subjektivní stránka přečinu, jímž obžalovaný uznán vinným a jenž vyžaduje, že pachatel si uvědomil anebo nedbale neuvědomil možnost konkrétního ohrožení právních statků § 335 tr. zák. chráněných, spočívá odsuzující výrok na nesprávném použití zákona a je zmatečný podle čís. 9 a) § 281 tr. ř.

Čís. 4779.

Člen obecního zastupitelstva, pověřený k příkazu okresního úřadu obecním zastupitelstvem prováděním kontroly, zda jsou váha a jakost pečiva, stanovené okresním úřadem, v živnostenských podnicích dodržovány, požívá při provádění této kontroly jakožto obecní zřízenec ochrany podle § 68 tr. zák., třebaže nebyl vzat do přísahy a vybaven další výkonnou mocí.

(Rozh. ze dne 18. září 1933, Zm II 327/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 23. května 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost dovolává se číselně jen důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., uplatňuje však zřetelným poukazem též zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř. Napadený rozsudek dospívá na základě zjištění, že okresní úřad uložil obecnímu úřadu v D., by v přeneseném oboru působnosti obce kontroloval, zda váha, cena a jakost chleba a bílého pečiva vyhláškou okresního úřadu ze dne 25. října 1930 stanovené jsou v živnostenských podnicích v D. dodržovány, a že obecní zastupitelstvo v D. pověřilo prováděním této kontroly svého člena Františka T-á, k závěru, že T. požíval při provádění této kontroly u obžalovaného jako pekaře ochrany podle § 68 tr. zák. Dále zjišťuje rozsudek v rozhodovacích důvodech, že obžalovanému byl při těchto kontrolách T-em u něho prováděných úřední charakter T-ův znám. Zmateční stížnost shledává zřejmě zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř. a to neúplnost rozsudku v tom, že rozsudek nepřihlíží při zkoumání otázky, zda T. se stal shora uvedeným způsobem osobou chráněnou ustanovením § 68 tr. zák., k tomu, že T. při hlavním přeličení jako svědek potvrdil, že nebyl jako orgán ustanovený obecním zastupitelstvem v D. k tomu, by prováděl onu kontrolu, vzat do přísahy.

Stížnosti nelze přiznati důvodnost. Skutečnost, že 2. odstavec § 68 tr. zák. čini jen při lesních úřednících a lesním dozorčím personálu ochranu podle tohoto §, k němuž poukazují §§ 81 a 312 tr. zák. co do

kruhu osob jimi chráněných, závislou na tom, že byli vzati (příslušným politickým úřadem) do přísahy, nasvědčuje tomu, že u ostatních osob tamtéž vypočtených, tedy zejména i u »úředníků, vyslanců, zřízců a služebníků obecních úřadů«, se vzeti do přísahy jako zákonný předpoklad ochrany podle § 68 tr. zák. nevyžaduje. Dále jest uvést, že není ani v zákoně o obecním zřízení ve Slezsku ze dne 15. listopadu 1863, čís. 17 z. zák., jenž jedná v § 31 o ustanovení obecních zřízců obecním výborem, t. j. podle názvosloví zákona ze dne 7. února 1919, čís. 76 Sb. z. a n., obecním zastupitelstvem, ani v jiných zákonech předpisu, z něhož by se podávalo, že bylo k platnosti ustanovení Františka T-a obecním zastupitelstvem v D. k tomu, by prováděl onu kontrolu, zapotřebí, by byl vzat do přísahy. Skutečnost svědkem T-em při hlavním přelíčení potvrzená, že nebyl jako orgán ustanovený obecním zastupitelstvem v D. k tomu, by prováděl onu kontrolu, vzat do přísahy, je tudíž pro posouzení, zda T. požíval při provádění této kontroly ochrany podle § 68 tr. zák. nerozhodnou. V důsledku toho nelze v tom, že rozsudek nepřihlíží k této skutečnosti, spatřovati vadu neúplnosti.

S hlediska zmatku podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. namítá stížnost, že T. nestal se tím, že byl obecním zastupitelstvem v D. ustanoven ad hoc k tomu, by prováděl shora zmíněnou kontrolu, osobou požívající při provádění této kontroly ochrany podle § 68 tr. zák., protože prý, byv pověřen pouze prováděním této kontroly, nebyl vybaven mocí výkonnou. Stížnost je bezdůvodná. Druhý odstavec § 68 tr. zák. uvádí sice mezi osobami, jimž přiznává ochranu podle tohoto §, též některé osoby, jež bývají nadány určitou výkonnou mocí (na příklad soudce a vrchnostenská osoba v užším slova smyslu), nečiní však ochranu podle tohoto § závislou na tom, že osoby tam vypočtené jsou vybaveny určitou výkonnou mocí. Dovolává-li se stížnost na odůvodnění svého právního názoru, že ustanovení § 68 tr. zák. poskytuje ochranu jen osobám nadaným určitou výkonnou mocí, rozhodnutí čís. 802 sb. n. s., podle něhož členové obecní hospodářské rady nejsou osobami míněnými v § 68 tr. zák., a rozhodnutí čís. 821 téže sbírky, podle něhož orgán občanské kontroly při ministerstvu zásobování není vrchnostenskou osobou ve smyslu § 68 tr. zák., přehlíží, že žádné z těchto rozhodnutí nevyslovuje, že ustanovení § 68 tr. zák. chrání jen osoby, které jsou vybaveny určitou výkonnou mocí. Prve uvedené rozhodnutí uvádí ve svém odůvodnění, že obecním hospodářským radám bylo by lze přiznati povahu státních úřadů jen, kdyby, byvše nadány na venek určitou mocí rozhodovací a výkonnou, ustanoveny byly k tomu, by v oboru působnosti, věcně a místně vymezené, plnily úkoly státní správy; dovozuje, že tomu ve skutečnosti tak není, že obecní hospodářské rady nejsou ve skutečnosti ničím jiným, než sbory osob soukromých, jimž bylo úředně propůjčeno právo pozorovati, zda předpisy o zásobování lidu, o potírání poválečné lichvy a t. d., jsou zachovávány, a praví, že, jsou-li obecní hospodářské rady jen sbory osob soukromých, nepřísluší jich členům povaha osob v § 68 tr. zák. jmenovaných. Druhé rozhodnutí však odpirá orgánu občanské kontroly při ministerstvu zásobování povahu vrchnostenské osoby podle § 68 tr. zák. prostě proto, že zřízení ob-

čanské kontroly ministerstvem zásobování nestalo se platným způsobem, že tato kontrola jako úřad v právním smyslu vůbec neexistuje a, že orgánům této kontroly nepřísluší v důsledku toho povaha osob v § 68 tr. zák. uvedených. T. stal se tím, že byl vzhledem ku shora zmíněnému příkazu okresního úřadu ustanoven obecním zastupitelstvem v D. — ustanovení obecních úředníků a zřízenců spadá podle § 31 svrchu cit. zák. o obecním zřízení ve Slezsku do oboru působnosti obecního výboru (nyní obecního zastupitelstva) — k tomu, by prováděl uvedenou kontrolu, zřízencem obecního úřadu, tedy osobou v § 68 tr. zák. jmenovanou a požíval tudíž při provádění této kontroly ochrany podle § 68 tr. zák. Skutečnost stížností tvrzená, že nebyl vybaven další mocí výkonnou, nemůže na tom podle toho, co uvedeno, nic měniti.

Čís. 4780.

»Verejne« bol spáchaný čin proti zákonu na ochranu republiky i vtedy, bol-li spáchaný obsahom dopisov, rozmnožených na cyklostile a podaných k poštovej doprave v zatvorených obáľkach.

Spáchal-li obžalovaný trestný čin týmto spôsobom za tým účelom, aby získal peniaze na podporu rodín uväznených príslušníkov svojej strany, je zrejma jeho snaha vykonať vliv na usporiadanie vecí sociálnych a použité k tomu prostriedky nie sú zvlášte zavržiteľné; upotrebenie zákona o štátnom väzení je na mieste.

(Rozh. zo dňa 19. septembra 1933, Zm III 204/33.)

Obžalovaný Š. D. spísal, na cyklostile rozmnožil a v zatvorených obáľkach k poštovej doprave odovzdal letáky, na ktorých nebolo uvedené miesto tlače ani vlastníka tlačiarne. V letákoch napísal, že perzekúcia proletárov na Slovensku sa stále zostruje, že úrady nepostupujú proti nim objektívne, lež protizákonne, že deputácie nezamestnaných sú trestané už za to, že predložili svoje požiadavky, a rozsudok najvyššieho súdu, vynesení v trestnej veci poslanca M., nazýva fašistickým, atď. O b a s ú d y n i ž š í c h s t o l í c uznaly za to obžalovaného vinným jednak prečinom podľa § 24 č. 3 zák. čl. XIV:1914, jednak prečinom rušenia obecného pokoja podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. a odsúdily ho k trestu uzamknutia a k peňažitej pokute.

N a j v y š š í s ú d na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného vyniesol rozsudok, ktorým zmätočnú sťažnosť založenú na dôvodoch zmätočnosti podľa čís. 1 a), 3 § 385 tr. por. zamietol, inak — až na dôvod zmätočnosti podľa čís. 2 § 385 tr. p. — odmietol, vyhovel však zmätočnej sťažnosti, založenej na dôvode zmätočnosti podľa čís. 2 § 385 tr. p., zrušil rozsudky oboch súdov nižších stolíc vo výroku o druhu trestu a vyslovil, že uložený trest treba vykonať podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia.

Z d ô v o d o v:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil a previedol obžalovaný zmätočnú sťažnosť z dôvodu podľa čís. 1 a), 2, 3 § 385 tr. p. Na základe